

28.11.2017

kirjaamo@defmin.fi

Viite: PLM:n lausuntopyyntö 13.11.2017 tiedustelulain valmisteluun liittyen

Valtiovarainministeriön kanta julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetun lain 7 §:n ja tuloverolain 92 b §:n muuttamisesta

Tiedustelulainsäädännön jatkovalmistelussa on käynyt ilmi, että myös julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annettua lakia (turvallisuusverkkolaki) ja tuloverolakia olisi syytä muuttaa. Turvallisuusverkkolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä säädettäisiin turvallisuusverkon verkko- ja infrastruktuuri-palveluja tuottavan yhtiön tehtävästä toimia tietoliikennetiedustelun edellyttämänä kytkennän suorittajana. Tuloverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että tiedustelutoiminnassa käytettävälle tietolähteelle maksettavat palkkiot eivät olisi veronalaista tuloa. Puolustusministeriö on lähettänyt valtiovarainministeriölle lausuttavaksi muutosehdotukset mainittuihin lakeihin.

Valtiovarainministeriö ilmoittaa pyydettyinä lausuntonaan seuraavaa:

Julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetun lain 7 §:n muuttaminen

Esitysluonnoksessa ehdotetaan turvallisuusverkkolain 7 §:ää muutettavaksi siten, että turvallisuusverkkotoiminnan verkko- ja infrastruktuuripalveluja tuottavalle palveluntuottajalle lisättäisiin tehtävä toimia sotilastiedustelusta annetun lain (/20) 9 §:n 1 kohdassa tarkoitettuna tietoliikennetiedustelun kytkennän suorittajana.

Turvallisuusverkkolain 7§:ssä määritellään ne tehtävät, jotka kuuluvat palveluntuottajan tehtäviin sen tuottaessa turvallisuusverkkotoimintaan kuuluvia verkko- ja infrastruktuuripalveluja. Lain 6 §:ssä säädetään palvelutuotannon järjestämisen periaatteista, joihin kuuluu muun muassa turvallisuusverkkotoiminnan erottaminen yhtiön muusta toiminnasta hallinnollisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti. Lisäksi 6 §:ssä todetaan, ettei Suomen Erillisverkot Oy:n tätä (turvallisuusverkkolain mukaista) tarkoitusta varten erikseen perustamalla ja kokonaan omistamalla tytäryhtiöllä saa olla muita tehtäviä tai toimintoja eikä sen tarkoituksena saa olla liiketaloudellisen voiton tuottaminen.

Turvallisuusverkkolaissa säädettyjen turvallisuusverkkopalvelujen tuottamiseen liittyy myös muita erityisiä vaatimuksia, jotka tulee huomioida kun tarkastellaan uuden tehtävän säätämistä palveluntuottajalle. Uutta tehtävää tulee tarkastella huomioiden 12 §:ssä säädetty varautumisvelvollisuus, 13 §:ssä säädetyt alihan-

kintamenettelyn rajoitukset, 14 §:ssä säädetty ohjaustoimivalta, 15 §:ssä säädetty palvelutuotannon tärkeismääritys poikkeusoloissa, 18 §:ssä säädetty palvelujen maksullisuus sekä 20 §:ssä säädetty virkavastuu ja henkilöstöturvallisuus.

Valtiovarainministeriön kanta on, ettei tiedustelutoiminnan kytkijän tehtävää voida pitää turvallisuusverkkotoiminnan palvelutuotantoon kuuluvana tehtävänä, joten siihen kohdistuu turvallisuusverkkolain 6 §:ssä säädetty erottamisvaatimus.

Edelliseen perustuen valtiovarainministeriö ei näe mahdollisena, että tietoliikenne kytkennän suorittajan tehtävästä säädettäisiin turvallisuusverkkolain 7 §:ssä esitetyllä tavalla. Valtiovarainministeriö ei kuitenkaan vastusta sitä, että uusi tiedustelutoimintaan liittyvä tehtävä mahdollistetaan turvallisuusverkkolaissa (esim. 6 §:ssä) siten, että verkko- ja infrastruktuuripalvelun tuottajalla ja sen tytäryhtiöllä voi olla muitakin kuin turvallisuusverkkotoimintaan liittyviä tehtäviä, mikäli niin laissa (tässä tapauksessa sotilastiedustelulaissa) säädetään.

Myös tehtävän suorittamiseen liittyvät vastuut, ohjaus, kytkentäpalvelun maksullisuus sekä muut hallinnollisen, toiminnallisen ja taloudellisen erottamisen menettelyt tulee selkeyttää. Sotilastiedustelulain mukaisen tehtävän osalta lienee myös tarkasteltava esimerkiksi (turvallisuusverkkolaissa säädettyä vastaavasti) rikosoikeudellisen virkavastuun sekä muiden julkisen tehtävän hoitamiseen liittyvien säännösten soveltuvuutta kytkijän tehtävää suorittavaan yritykseen.

Tarvittaessa tähän kohtaan antaa lisä tietoja neuvotteleva virkamies Timo Saastamoinen (timo.saastamoinen@vm.tuve.fi)

Tuloverolain 92 b §:n muuttaminen

Esitysluonnoksessa ehdotetaan tuloverolain 92 b §:ää muutettavaksi siten, että tiedustelutoiminnassa käytettävälle tietolähteelle maksettavat palkkiot eivät olisi veronalaista tuloa.

Luonnollisen henkilön saaman tulon veronalaisuudesta säädetään tuloverolaissa (1535/1992). Suomen verojärjestelmä perustuu laajaan tulokäsitteeseen, jonka mukaan veronalaista tuloa ovat verovelvollisen rahana tai rahanarvoisena etuutena saamat tulot, jos niitä ei ole erikseen säädetty verovapaiksi. Lähtökohtaisesti tietolähteille maksettavat palkkiot olisivat siten veronalaista tuloa.

Tuloverolain 92 b § sisältää todistelupalkkion ja vihjepalkkion verovapautta koskevan erityissäännöksen. Pykälän 2 kohdan mukaan veronalaista tuloa eivät ole viranomaisen maksama tai välittämä korvaus tai palkkio rikoksen estämisestä, rikoksen selvittämisestä, rikosentekijän kiinni saamisesta tai rikoksella saadun hyödyn takaisin saamisesta edesauttaneesta tiedosta. Kyseinen säännös lisättiin tuloverolakiin vuonna 2005 poliisilain uudistamisen yhteydessä.

Esitysluonnoksessa tietolähdetoiminnasta maksettavien palkkioiden verovapautta perustellaan ennen kaikkea sillä, että tietolähteen kattavan suojan varmistamiseksi on tärkeää, että tiedon antaneen henkilöllisyys ei paljastu verotuksen yhteydessä. Kun huomioidaan, että vihjepalkkiot säädettiin poliisilain uudistamisen yhteydessä verovapaaksi, voidaan vastaavaa verokohtelua pitää perusteltuna

myös tietolähdetoiminnassa maksettavien palkkioiden kohdalla eikä valtiovarainministeriöllä ole huomautettavaa ehdotettuun muutokseen.

Tarvittaessa lisätietoja tästä asiasta antaa neuvotteleva virkamies Timo Annala (timo.annala@vm.fi)

Esittelylupa

Koska kyseessä on valtiovarainministeriön toimialaan kuuluvien lakien muuttaminen, tulee asiasta pyytää valtiovarainministeriöltä esittelylupa ennen esityksen antamista eduskunnalle.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Martti Hetemäki

Ylijohtaja, ICT-johtaja

Anna-Maija Karjalainen

Tiedoksi Vero-osasto/Timo Annala